

Aan de gemeenteraad	Vergadering:	30 juni 2014
	Nummer:	8A
Tubbergen, 19 juni 2014		
Onderwerp: Beschikbaar stellen budget voor restauratiewerkzaamheden gemeentetoren Tubbergen.		

<p>Samenvatting raadsvoorstel:</p> <p>Met het beschikbaar stellen van € 180.000 kan dit jaar uitvoering gegeven worden aan de restauratie van de gemeentetoren en kan gebruik gemaakt worden van een provinciale subsidietoekenning van maximaal € 115.000. Hiermee wordt gehoor gegeven aan de plicht tot het behoud en onderhoud van ons bezit aan cultureel erfgoed.</p>
--

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

Volgens de Staatsregeling van het Bataafse Volk van 1798 werden kerktorens eigendom van de burgerlijke overheid. De gemeente Tubbergen is om deze reden sindsdien eigenaar van de toren bij de R.K. Pancratius basiliek. Met dit eigendom is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de toren.

In 1977/1978 heeft de laatste restauratie van de toren plaatsgevonden, waarbij ook een verhoging van de toren heeft plaatsgevonden. Daarna is de laatste onderhoudsbeurt in 2000 geweest.

De huidige status van de toren vraagt sinds enkele jaren weer om onderhoud en restauratie.

Via een abonnement bij de Monumentenwacht wordt de toren jaarlijks geïnspecteerd en ontvangen we om de twee jaar een inspectierapport. Aan de hand van deze rapporten blijkt de noodzaak op restauratie en onderhoud.

Met deze rapporten zijn sinds 2010 subsidieaanvragen gedaan bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE voorheen de Rijksdienst voor Monumentenzorg RDMZ) met afwijzingen tot gevolg. De gronden van afwijzing voeren terug op: "de aanvragen met de laagste kosten komen als eerste voor subsidiëring in aanmerking" of "de aanvraag behoort niet tot een van de twee voorrangsgroepen".

In 2013 heeft een aanvraag bij de provincie geleid tot toekenning van subsidie, waarbij 70% van de aangevraagde onderhoudskosten, groot € 165.000, als subsidiabel zijn aangemerkt. Dit voorstel gaat in op de onderbouwing om zowel de restauratie als onderhoudswerkzaamheden dit jaar tot uitvoering te brengen.

Argumentatie

Reeds meerdere jaren is duidelijk dat onderhoud en herstelwerkzaamheden aan de gemeentetoren noodzakelijk zijn. Dit blijkt ook uit de inspectierapporten van de monumentenwacht.

De afgelopen jaren hebben subsidieaanvragen bij het Rijk niet geleid tot een toekenning, waardoor het onderhoud steeds vooruitgeschoven is.

In 2013 heeft een provinciale subsidieaanvraag geleid tot een subsidietoekenning met de daaraan gekoppelde voorwaarden (beschikking van 16 december 2013 zie bijlage: I13.04299). De belangrijkste voorwaarden zijn dat er tenminste één leerlingplaats in de restauratie aangeboden wordt en dat de gestelde uitvoeringstermijn loopt van 4 juli 2013 tot 1 juli 2014. Op deze termijn is reeds uitstel aangevraagd en verkregen per brief van 13 februari 2014 (bijlage I14.006956), waarmee de uitvoeringsperiode voor de onderhoudswerkzaamheden is verlengd tot 1 januari 2015. Om het

onderhoud dit jaar tot uitvoer te brengen wordt u gevraagd om de benodigde middelen ter beschikking te stellen.

De restauratie- en onderhoudswerkzaamheden bestaan uit:

- a) Herstel aan de natuurstenen gevels
- b) Schilderwerk torenstijlen, hek van de torenspits
- c) Herstel aan leibedekking, goten, luiken
- d) Constructief herstel aan draagconstructies en balklagen
- e) Vervangen en op afschot brengen dakbedekking klokkenstoel
- f) Herstel stucwerk zangkoor en portaal
- g) Aanbrengen vanghaken i.v.m. veiligheid op het dak van de toren
- h) Herstel aan klokkenstoel, uurwerk, toren kruis, haan en pijnappel

Zodra de eigen middelen beschikbaar zijn gesteld zal een aanbestedingstraject gehouden worden. Bij de aanbesteding van het project wordt onderscheid gemaakt tussen de verschillende werkzaamheden. Voor de werkzaamheden onder "a t/m g" worden hoofdzakelijk lokale bouwbedrijven uitgenodigd. Als voorwaarde wordt gesteld dat de hoofdaannemer aantoonbaar werkt volgens de "Beoordelingsrichtlijn Erkend Restauratie Bouwbedrijf" (BRL-ERB 2012 richtlijn voor werken aan monumenten). Dit geldt niet voor de werkzaamheden onder "h". Hierin wordt een uitzondering gemaakt, omdat herstelwerk aan de klokken en het torenkruis te specifiek is. Voor dit werk worden minimaal twee gespecialiseerde bedrijven uitgenodigd van buiten de gemeente, omdat de benodigde specialisatie binnen de gemeente niet voorhanden is. Voor beide werken schrijft het inkoopbeleid van de gemeente Tubbergen een meervoudig onderhandse aanbesteding voor.

Doelstelling en beoogd meetbaar effect.

Met het beschikbaar stellen van € 180.000 kan dit jaar uitvoering gegeven worden aan de restauratie van de gemeentetoren en kan gebruik gemaakt worden van een provinciale subsidietoekenning van maximaal € 115.000. en komt de conditie van de gemeente toren op peil.

Argumenten en alternatieven

De rapporten van de monumentenwacht geven aan dat onderhoud noodzakelijk is. Het wachten met het plegen van onderhoud brengt met zich mee dat de onderhoudskosten met de jaren verder zullen stijgen en de conditie van de toren verder zal afnemen. Daarnaast leert de ervaring dat het verkrijgen van subsidies op het onderhoud steeds lastiger wordt. Met de toekenning van de provinciale subsidie wordt 70% van de onderhoudskosten gedekt mits het werk dit jaar nog wordt uitgevoerd.

Risico's en neveneffecten.

Onderhoud en restauratiewerkzaamheden aan monumenten brengt altijd risico's met zich mee. Het zijn gebouwen die destijds met de kennis en materialen van toen zijn gebouwd en door de eeuwen heen te maken krijgen met erosie en corrosie. Deze elementen werken ook door op plaatsen in het gebouw, die vooraf niet inspecteerbaar zijn. Sommige kleine symptomen kunnen grote oorzaken hebben die pas aan het licht komen tijdens het plegen van het onderhoud. In veel gevallen ontstaat er dan een onomkeerbaar herstelproces waaruit meerwerk kan ontstaan.

Benodigde middelen

Naast het subsidie van de provincie is voor de uitvoering van het onderhoudswerk volgens de raming € 65.000 aan eigen middelen nodig. In de financiering van deze eigen middelen wordt aanspraak gemaakt op de reserve "subsidies restauratie monumenten". (Stand per 1-1-2014 € 301.885)

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform het bijgevoegde ontwerpraadsbesluit.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de secretaris, de burgemeester,

drs. ing. G.B.J. Mensink

mr. M.K.M. Stegers

Vergadering presidium op 2 juni 2014		
Besluit presidium:	☒	om advies naar cie. R. en E.
	☐	rechtstreeks naar raad ter besluitvorming
	☐	naar raad ter kennisname
	☐	anders, namelijk:

Vergadering cie. R. en E. op 16 juni 2014		
Advies aan de raad	☒	advies akkoord te gaan met het voorstel
	☐	advies het voorstel af te wijzen
	☐	anders, namelijk:
Opmerkingen:	Paraaf van de Commissiegriffier:	

Raadsbesluit

Vergadering: 30 juni 2014

Nummer: 8B

Onderwerp: Beschikbaar stellen budget voor restauratiewerkzaamheden gemeentetoren Tubbergen.

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 19 juni 2014,
nr. 8A;

gelet op het advies van de commissie Ruimte en Economie van 16 juni 2014;

gelet op het bepaalde in artikel 192 van de Gemeentewet;

B E S L U I T:

- een budget, groot € 180.000, beschikbaar te stellen. Deze te dekken uit de beschikbaar gestelde provinciale subsidie van € 115.000 en de benodigde eigen middelen van € 65.000 te dekken uit de reserve "subsidies restauratie monumenten".

Aldus besloten in de openbare
vergadering van 30 juni 2014

de griffier,
H.J.M.J. Van Limbeek-ter Haar

de voorzitter,
mr. M.K.M. Stegers

